

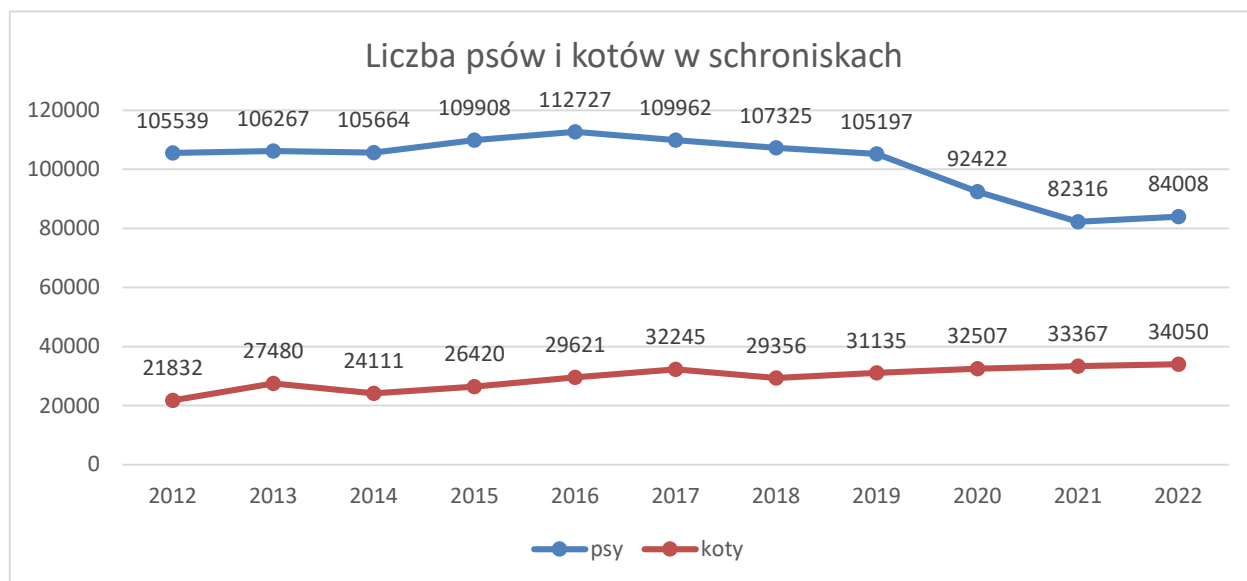
Raport Głównego Lekarza Weterynarii z wizytacji schronisk dla zwierząt w roku 2022

Raport roczny za 2022 r. został opracowany na podstawie raportów z wizytacji schronisk dla zwierząt sporządzonych przez powiatowych lekarzy weterynarii. Główny Lekarz Weterynarii otrzymał raporty z 226 schronisk dla zwierząt. W porównaniu z rokiem 2021 liczba schronisk zmniejszyła się o 2 podmioty. Spośród 226 skontrolowanych podmiotów, w 69 przebywały wyłącznie psy, a w 157 psy i koty.

1. Liczba zwierząt przebywających w schroniskach

W 2022 roku w schroniskach dla zwierząt przebywało 84 008 psów oraz 34 050 kotów. Liczbę zwierząt przebywających w schronisku wykazano jako sumę liczby zwierząt przybyłych do schroniska w 2022 r. oraz liczby zwierząt przebywających w schronisku na koniec 2021 r.

W porównaniu do poprzedniego okresu referencyjnego, w 2022 r. odsetek psów i kotów przebywających w schroniskach wzrósł o około 2%.

Wykres nr 1. Dane dotyczące liczby zwierząt przebywających w schroniskach w latach 2012 – 2022.

2. Adopcje zwierząt

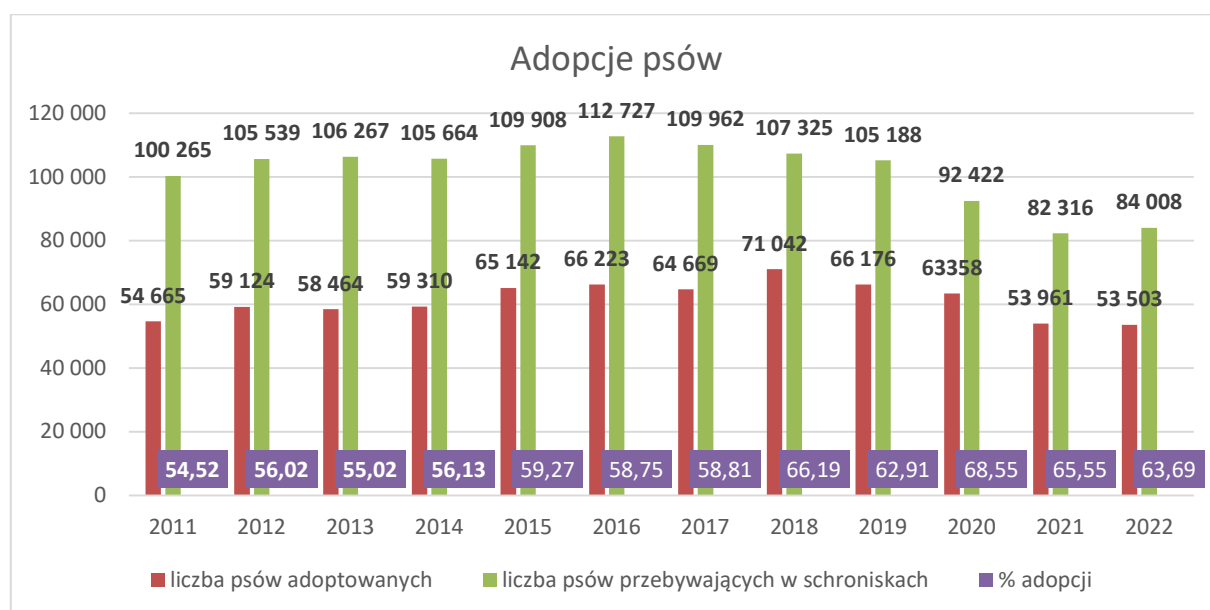
Dane dotyczące liczby zwierząt przebywających w schroniskach pokazują, że liczba ta pozostaje na wysokim poziomie. Jednocześnie dostrzegalnym, pozytywnym zjawiskiem jest utrzymywanie się także wysokiej liczby adopcji zwierząt. Na przestrzeni ostatnich lat corocznie do adopcji oddawanych jest około 60% zwierząt przebywających w schroniskach.

Należy wyjaśnić, iż podając liczbę adoptowanych zwierząt, uwzględnia się zarówno zwierzęta, które zostały odebrane ze schronisk przez swoich dotychczasowych właścicieli, jak również zwierzęta adoptowane przez nowych opiekunów.

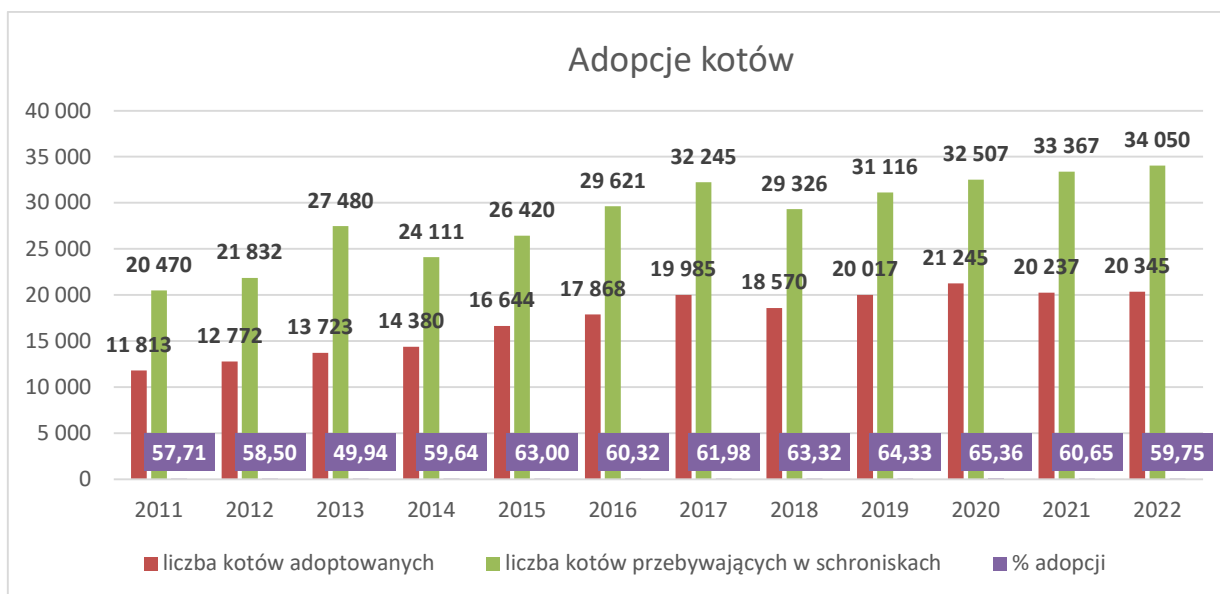
W 2022 r. ze schronisk dla zwierząt adoptowano:

- 53 503 psów, tj. 63,69% psów przebywających w schroniskach;
- 20 345 kotów, tj. 59,75 % kotów przebywających w schroniskach.

Dane dotyczące liczby psów i kotów adoptowanych ze schronisk dla zwierząt w stosunku do liczby tych zwierząt przebywających w schroniskach, przedstawiają zamieszczone poniżej wykresy.

Wykres nr 2. Liczba psów adoptowanych w stosunku do przebywających w schroniskach w latach 2011 – 2022.

Wykres nr 3. Liczba kotów adoptowanych w stosunku do przebywających w schroniskach w latach 2011 – 2022 .

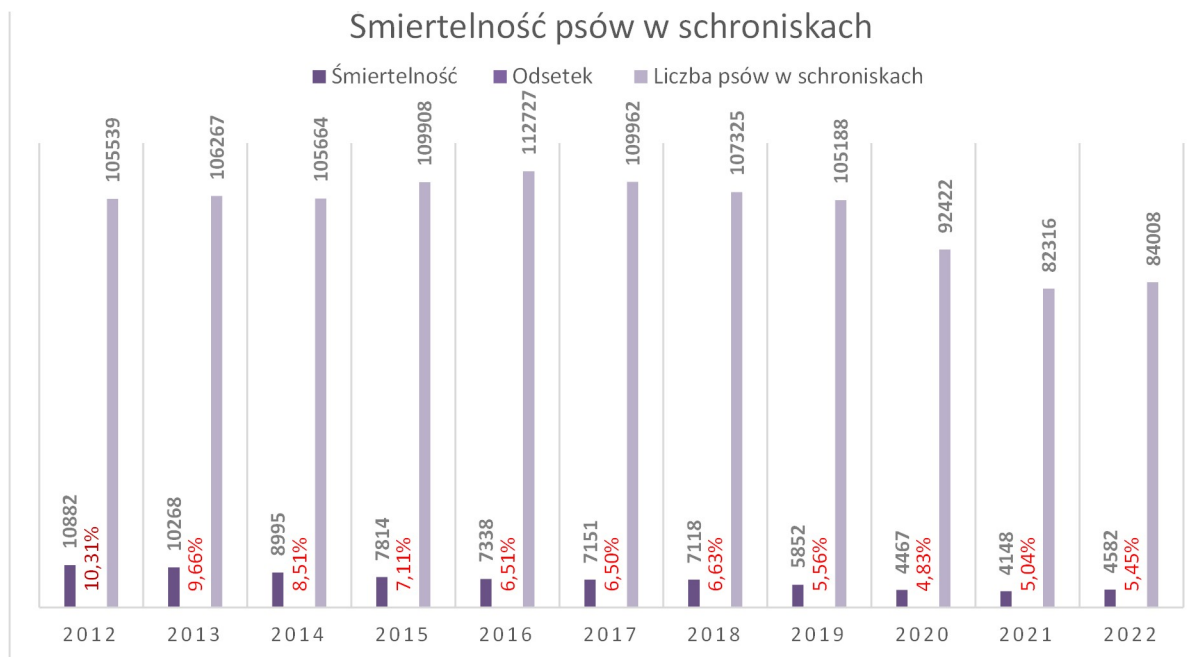
3. Eutanazje oraz padnięcia zwierząt

W 2022 r. śmiertelność w schroniskach dotyczyła 4 582 psów i 5 861 kotów.

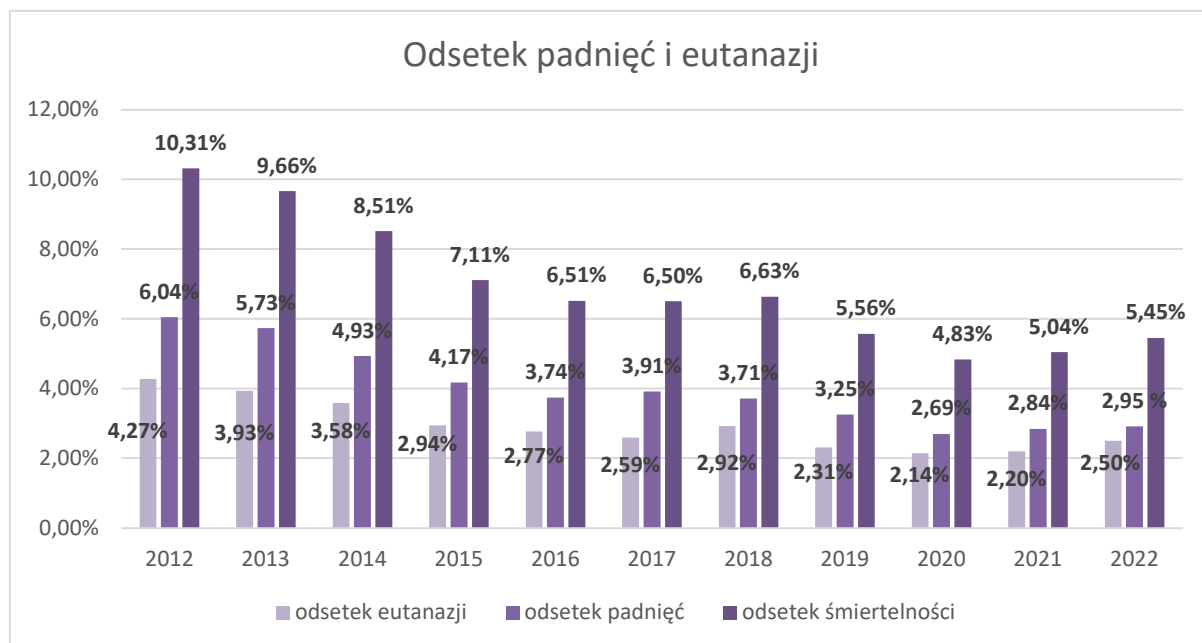
Porównując liczbę psów padłych i poddanych eutanazji do liczby wszystkich psów przebywających w schroniskach, odsetek śmiertelności psów w 2022 r. wyniósł ok. 5%, przy czym odnotowano 2 476 przypadków padnięć, a liczba psów poddanych eutanazji wyniosła 2 106.

Porównując liczbę kotów padłych i poddanych eutanazji do liczby wszystkich kotów przebywających w schroniskach w 2022 r., odsetek śmiertelności wyniósł ok. 17%, przy czym odnotowano 3 188 przypadki padnięć, a liczba kotów poddanych eutanazji wyniosła 2 673.

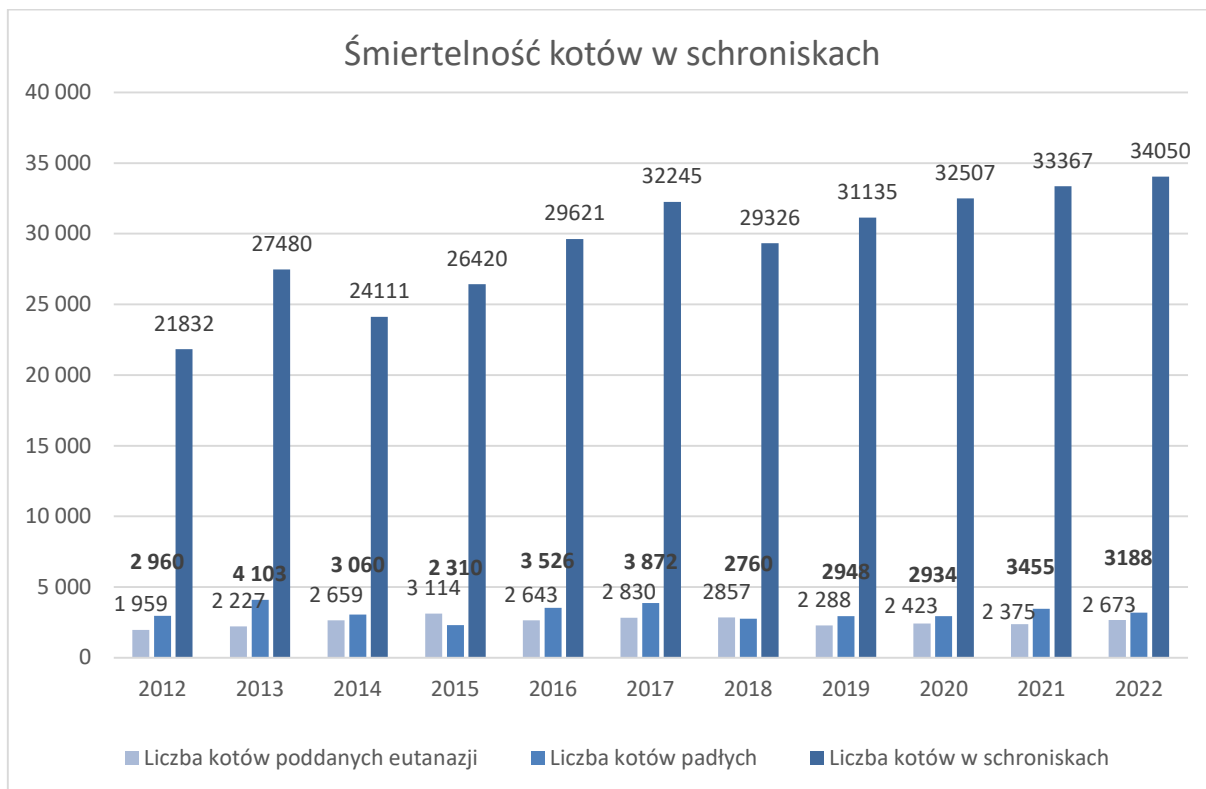
Zestawienia dotyczące poziomu śmiertelności zwierząt w schroniskach przedstawiają poniższe wykresy.

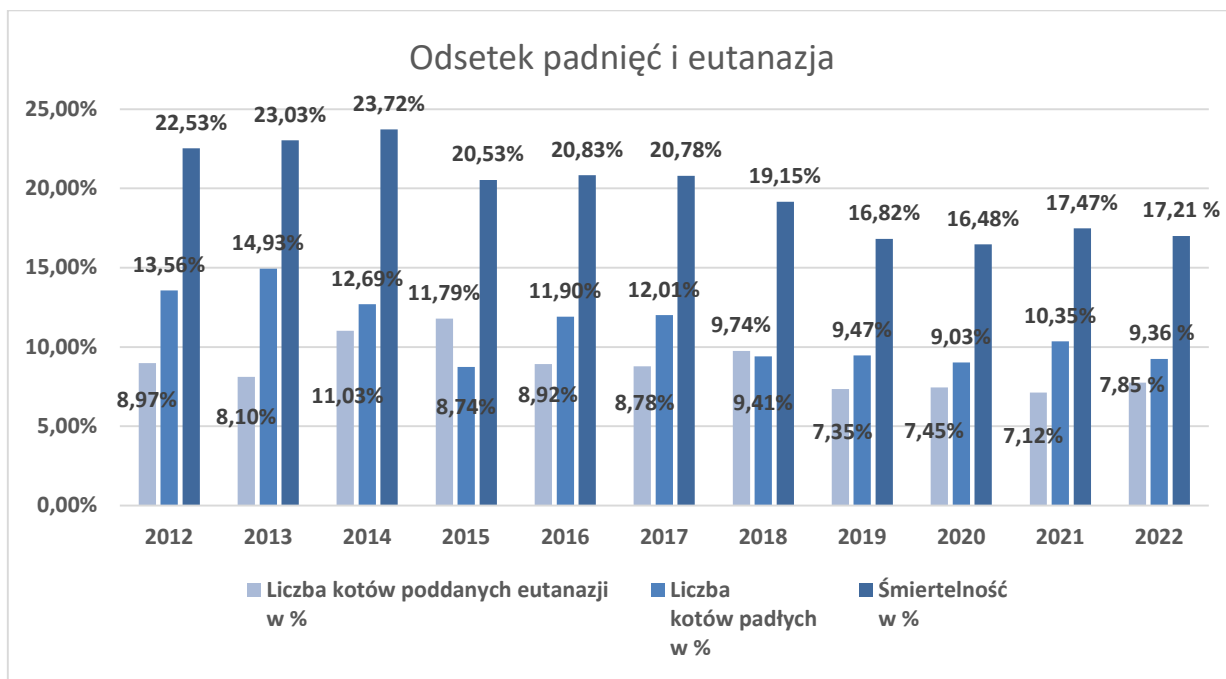
Wykres nr 4. Śmiertelność psów w schroniskach w latach 2012 – 2022.

Wykres nr 5. Odsetek padnięć oraz eutanazji psów przebywających w schroniskach w latach 2012 – 2022.

Wykres nr 6. Śmiertelność kotów w schroniskach w latach 2012 – 2022.

Wykres nr 7. Odsetek padnięć oraz eutanazji kotów przebywających w schroniskach w latach 2012 – 2022.

4. Liczba psów i kotów przebywających w schroniskach dla zwierząt na koniec 2022 r.

Liczba zwierząt bezdomnych pozostałych w schroniskach na koniec 2022 r. stanowi różnicę między liczbą zwierząt przebywających w schroniskach w ciągu całego okresu referencyjnego a liczbą zwierząt adoptowanych, padłych, poddanych eutanazji i zbiegłych. Po uwzględnieniu powyższych danych, na koniec 2022 r. w schroniskach dla zwierząt pozostało 25 890 psów (o 1878 więcej niż w 2021 r.) oraz 7 452 kotów (o 677 więcej niż w 2021 r.).

5. Kontrole w zakresie spełniania przez schroniska dla zwierząt szczegółowych wymagań weterynaryjnych

Zgodnie z instrukcją Głównego Lekarza Weterynarii Nr BP.0200.1.2.2023 z dnia 3 lutego 2023 r. *w sprawie postępowania powiatowych lekarzy weterynarii przy przeprowadzaniu kontroli schronisk dla zwierząt*, powiatowi lekarze weterynarii powinni przeprowadzać minimum dwie kontrole danego schroniska w ciągu roku.

W 2022 r. organy Inspekcji Weterynaryjnej przeprowadziły w schroniskach dla zwierząt 452 kontrole planowanych, 125 kontrole doraźnych i 74 kontrole sprawdzających. Nieprawidłowości stwierdzono w 48 schroniskach dla zwierząt, w związku z powyższym zostało wszczęte postępowanie administracyjne lub wydano zalecenia pokontrolne. Wykonanie zaleceń i nakazów odbywało się w ramach kontroli sprawdzających.

6. Immunoprofilaktyka w schroniskach dla zwierząt

Zgodnie z obowiązującymi dotychczas przepisami rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi *w sprawie szczegółowych wymagań weterynaryjnych dla prowadzenia schronisk dla zwierząt*, zarówno psy, jak i koty przebywające w schronisku, powinny być zaszczepione przeciwko wściekliznie. W 2022 r. we wszystkich schroniskach, w których przebywały psy, była prowadzona profilaktyka przeciwko wściekliznie, natomiast szczepienia kotów przeciwko wściekliznie przeprowadzono w 135 spośród 157 podmiotów, w których przebywały koty. W całym okresie referencyjnym przeciwko wściekliznie zaszczepiono 46 202 psów oraz 12 418 koty.

Na przestrzeni ostatnich lat obserwowana jest tendencja wzrostowa w zakresie prowadzonej w schroniskach dla zwierząt profilaktyki przeciwko innym chorobom zakaźnym niż wścieklizna. W przypadku psów dotyczy to m.in. nosówki, parwowirusy, parainfluenzy, natomiast w przypadku kotów - panleukopenii, herpeswirusy i kaliciwirusy.

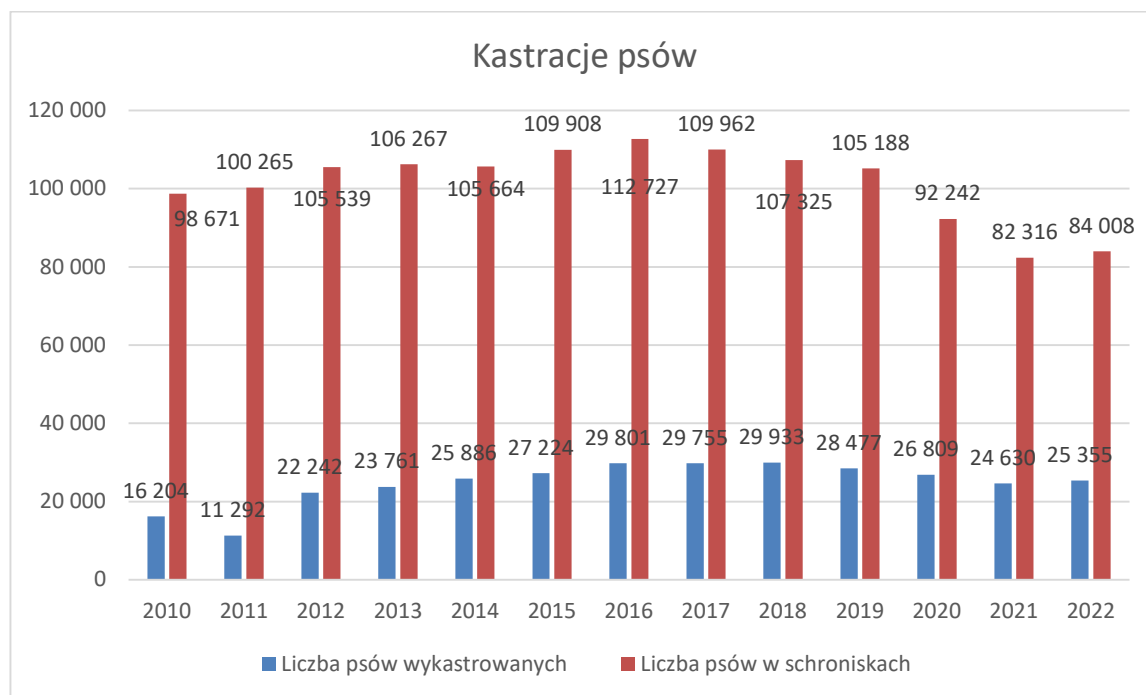
Immunoprofilaktyka w odniesieniu do innych niż wścieklizna chorób zakaźnych nie wynika z obowiązujących dotychczas przepisów prawa.

7. Zabiegi lekarsko - weterynaryjne w schroniskach dla zwierząt

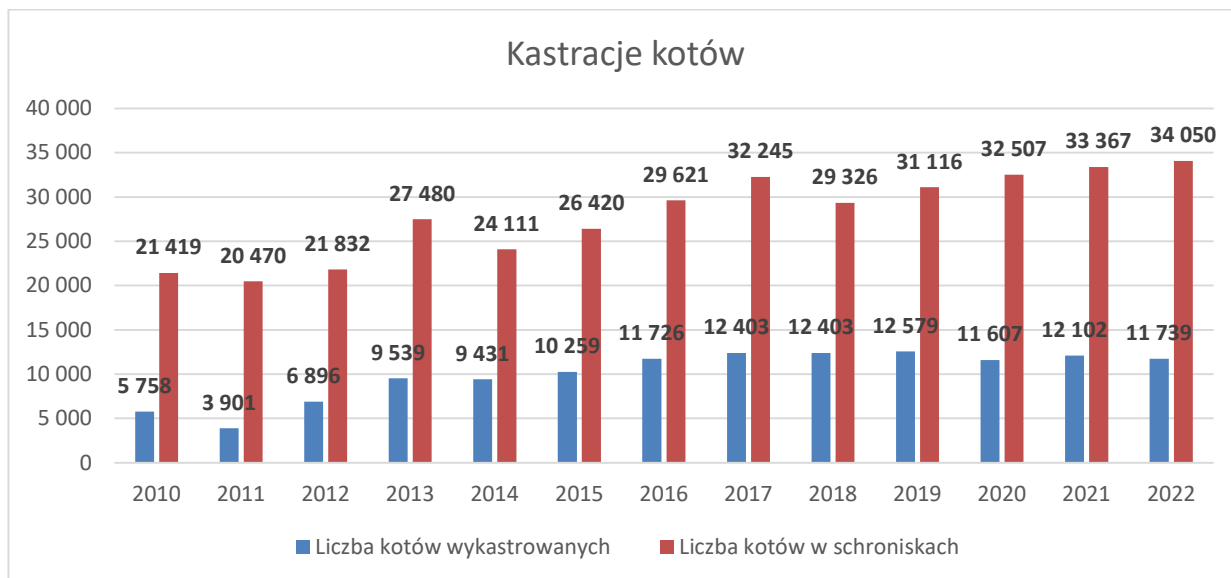
Analiza zabiegów lekarsko - weterynaryjnych w schroniskach dla zwierząt odnosi się do przeprowadzonych zabiegów kastracji zwierząt. W terminologii medycznej, terminem kastracja określa się chirurgiczne usunięcie narządów rozrodczych zarówno u samców, jak i samic.

W schroniskach dla zwierząt w 2022 r. zabiegom kastracji poddano łącznie 25 355 psów, tj. o 725 więcej niż w 2021 r. oraz 11 739 kotów, tj. o 363 mniej niż w 2021 r.

Skalę wykonywania zabiegów kastracji wraz z porównaniem do liczby zwierząt przebywających w schroniskach przedstawiono na poniższych wykresach.

Wykres nr 8. Porównanie liczby psów wykastrowanych z ogólną liczbą psów przebywających w schroniskach. Dane za lata 2010 – 2022.

Wykres nr 9. Porównanie liczby kotów wykastrowanych z ogólną liczbą kotów przebywających w schroniskach. Dane za lata 2010 – 2022.

Należy podkreślić, iż pozbawienie bezdomnych zwierząt zdolności rozrodczych jest jedną z najskuteczniejszych metod kontroli populacji i walki z bezdomnością zwierząt.

Mając na uwadze powyższe, konieczne jest podejmowanie zdecydowanych działań w zakresie kastracji zwierząt przebywających w schroniskach dla zwierząt, zgodnie z art. 11a ustawy o *ochronie zwierząt* oraz propagowanie wykonywania tych zabiegów u zwierząt przez ich właścicieli.